ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՔՈՒԷՅԹԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ

P.O.Box: 8157, Salmiyeh 22052- Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, Է. Տարի, Թիւ 279, Ուրբաթ, 17 ԱՊՐԻԼ, 2015

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ

Արտասանական Մրցոյթ Քուէյթի Ազգային Վարժարանի

Հովանաւորութեամբ՝ Քուէյթի եւ Շրջակայից Թեմի Առաջնորդ Գերպ. Տէր Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպույեանի, Ուրբաթ, 10 Ապրիլ 2015ի երեկոյեան, Սրբոց Վարդանանց Եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ Քուէյթի Ազգային Վարժարանի տարեկան արտասանական մրցոյթը, որն այս տարի նուիրուած էր Հայոց Ցեղասպանութեան 100-րդ տարելիցին:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ Ազգային վարժարանի հայրենաւանդ դասատուներէն՝ Պրն. Ճորճ Արապաթլեան: Ան աւարտելէ ետք իր խօսքը, ներկայացուց դատական կազմի անդամները (Պրն. Եղիա Կարպուշեան, Պրն. Կարօ Արսլանեան, Տիկ. Դալար Գալէմքէրեան-Տաղլեան, Տիկ. Նարինէ Գոնճայեան-Արապաթլեան), այնուհետեւ հրաւիրեց Վարժարանի տնօրէն Պրն. Մանուկ Մանուկեան՝ մանրամասնօրէն փոխանցելու մրցոյթին կարգն ու գնահատման սկզբունքը: 5 խումբերու մէջ ամփոփուած աշակերտներ հայ գրականութեան հարուստ գանձարանէն ներկայացուցին բանաստեղծական գեղեցիկ կտորներ: Անոնք վերապրեցան եւ ներկաներուն ալ վերԱպրիլ տուին Եղեռնեան յիշատակները՝ անմահ Չարենցով, հայրենասէր Շիրազով, հանճարեղ Սեւակով եւ ուրիշներով:

Առաջին խմբակը, որ առաջին կարգի աշակերտներէն բաղկացած էր, ելոյթ ունեցաւ ոչ մրցութային կարգով:

Մրցոյթի աւարտին Ազգային Վարժարանի տնօրէն Պրն. Մանուկ Մանուկեան ուրախութեամբ յայտնեց, որ մրցոյթը բարձր մակարդակով էր, իսկ աշակերտներուն ելոյթը՝ հիանալի: Ան յատուկ

շնորհակալութիւն յայտենց ե'ւ ելոյթ ունեցող աշակերտներուն, ե'ւ անոնց հետեւող հայրենաւանդ ուսուցիչ-ուսուցչուհիներուն: Այնուհետեւ յայտարարուեցան իւրաքանչիւր խմբակի առաջին երեք դիրքերը գրաւած աշակերտներուն անունները: Անոնք արժանացան յատուկ յուշանուէրի մը, որ պատրաստուած ու նուիրուած էր Տիար Յակոբ Պէրպէրեանի կողմէ:

Ստորեւ կը ներկայացնենք իւրաքանչիւր խմբակի առաջին երեք դիրքերը գրաւող աաշակերտներուն անունները. Ա. Խմբակ Սարին Օհանեան, Սէլա Յարութիւնեան, Լեւոն Գայթանճեան Բ. Խմբակ Քրիստափոր Սերոբեան, Պիաթրիս Մելիքսէթեան, Մելիք Մելիքսէթեան, Գ. խմբակ Յարութ Գայթանճեան, Մարիէլլա Թէմամեան, Շաղիկ Մովսէսեան, Դ. Խմբակ Սէրլի Թովմասեան, Կասիա Աբիկեան, Կարօ-Նարեկ Կարապետեան:

Իր հայրական խօսքին մէջ Թեմիս Առաջնորդ Գերպ. Տէր Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպուլեան, բարձրօրէն գնահատելով արտասանական մրցոյթը, սրտի անհուն բերկրանքով ըսաւ. «Հայը կայ ու կը մնայ իր մնայուն արժէքներով, իր եկեղեցիով ու վարժարանով: Թուրքերը մեզմէ թէեւ խլեցին մեր հողերն ու տուները, սակայն չկրցան խլել մեր հայրենասիրութիւնը: Հայ ժողովուրդը այս արժէքներով ապրեցաւ ու յարութիւն առաւ»:

Սիրելի ընթերցող, ստորեւ կը ներկայացնենք հայրենաւանդ դասատու Պրն. Ճորճ Արապաթլեանի բացման խօսքը՝ արտասանած նոյն ձեռնարկին:

«Հայոց Ցեղասպանութիւնը շատ շուտով կը թեւակոխէ իր 100րդ տարին: Հարիւր տարի կը բաժնէ մեզ Թուրքիոյկողմէ իրագործուած ոճիրէն, որուն զոհ գնաց աւելի քան մէկուկէսմիլիոն անմեղ հայ: Եղեռն մը, որ մեզ բաժնեց մեր հարազատ բնօրրանէն, մերհողէնուջուրէն: Սպանդ մը, որ դարեր ու հազարամեակներ թարմ պիտի մնայ մեր ժողովուրդի հաւաքական յիշողութեան մէջ: Ի թիւս Օսմանեան Կայսրութեանմէջ ապրող ընկերային տարբեր խաւի ներկայացուցիչներուն՝ բժիշկներուն, ճարտարապետներուն, գործարարներուն, բանուորներուն եւ այլոց, զոհ գնաց նաեւ հայ ազգի մտաւորական խաւը. Վարուժան,

Միամանթօ, Ռուբէն Սեւակ...խումբ մը մը փայլուն ու տաղանդաւոր երիտասարդներ, որոնք Եւրոպայի մէջ ստանալով բարձրագոյն կրթութիւն, 1908 թուականին, օգտուելով Թուրքիոյ- այսպէս կոչուած- խօսքի եւ արտայայտուելու ազատութենէն, վերադարձան իրենց ծննդավայրերը եւ ձեռնարկեցինգրական եւ մշակութային գործերու: Մինչեւ անոնց եղեռական մահը, 7 տարուան ընթացքին հայ գրականութիւնը ստեղծագործական աննախընթաց վերելք ապրեցաւ: Անասելի ճոխութեան հասաւ լեզուն, մանաւանդ՝ արեւմտահայերէնը: Վառ յոյսերու եւ գեղեցիկ երազներու շրջան մըն էր: Երիտասարդ գրողները կրնային ազատօրէն արտայայտուիլ եւ ազատ թռիչք տալ իրենց երեւակայութեան եւ զգացումներուն: Իր վրայէն բռնութեան շղթան նետած հայ հոգին ջերմեռանդ պաշտամունքով կը յագեցնէր ազգային պապակը: Անոնց խօսքին մէջ առաւելաբար կ'արտասուար է'ւ ազգային ցաւը, է'ւ հայրենիքի կարօտը: Եղեգնեայ գրչով երգեցի փառքեր. — Քեզի ընծա՛յ, իմ հայրենիք — Եղեգնեայ գըրչով երգեցի կարօտ. — Քեզի ընծա՛յ, հայ պանդուխտներ — Հայոց ցեղասպանութիւնը, 1915 թուականին, խորտակեց այս շքեղ վերելքը իր առաջին թափին մէջ իսկ: Չքացան նորածին երազանքներն ու կոտրեցան թռիչքի թեւերը: Կոտորած, կոտորած, կոտորած եւ բարբարոսներն աւարով ու արիւնով կը վերադառնան: Խորհրդային տարիներուն, հակառակ սպառնացող վտանգին, հայ մտաւորականութեան պիտի տրուէր կատարուած ոճրագործութեան մասին բարձրաձայնելու բարդ ու դժուարին գործը: Առաջին գրական-վաւերագրական անդրադարձը կատարեց Եր. Օտեան, «Անիծեալ Տարիներ»ը յուշագրութեան մէջ: Անոր յաջորդեցին Չարենցի «Դանթէական Առասպէլ»ը, Ա. Բակունցի «Ծիրանի փող»ը, Շիրազի «Հայոց Դանթէականը»ը, Սեւակի «Անլռելի Զանգակատուն»ը, Մուշեղ Գալշոյեանի «ՁորիՄիրոն», Խաչիկ Դաշտենցի «Ռանչպարների կանչը» ու դեռ շատ ու շատ գործեր, յայտնի ու անյայտ հեղինակներու ստորագրութեամբ:

Միրելիներ, Քուէյթի Ազգային Վարժարանի տարեկան աւանդական մրցոյթը, որուն ներկայ ենք այսօր, նուիրուած է Հայոց Ցեղասպանութեան հարիւրերորդ տարելիցին: Հետեւաբար, այսօր մերսիրելի աշակերտներուն կողմէ պիտի մատուցուին առաւելաբար Մեծ Եղեռնին վերաբերող բանաստեղծութիւններ: Ձեզ բարի ունկնդրութիւն, իսկ աշակերտներուն յաջողութիւն կը մաղթեմ:

www.aztarar.com

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Եւրոպական Խորհրդարանը Որդեգրեց Հայոց Ցեղասպանութեան Վերաբերեալ Բանաձեւը

Եւրոպական խորհրդարանը Չորեքշաբթի օր միաձայնութեամբ որդեգրեց Հայոց ցեղասպանութեան վերաբերեալ բանաձեւ մը, որ Եւրոպական Միութեան անդամ երկիրներու խորհրդարաններուն եւ կառավարութիւններուն կոչ կ'ուղղէ՝ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման ու դատապարտման համապատասխան բանաձեւեր որդեգրելու եւ որոշումներ տալու:

Եւրոպական խորհրդարանը Ապրիլ 24-ը հռչակեց Եւրոպական Միութեան մէջ Հայոց ցեղասպանութեան յիշատակման օր՝ նշելով, որ այս փաստաթուղթով «եղբայրութեան, համերաշխութեան եւ արդարութեան՝ եւրոպական արժէքներու ոգիով կը միանայ Հայոց ցեղասպանութեան 100¬ամեակի ոգեկոչման»:

Ըստ նախագիծին, խորհրդարանը շնորհակալութիւն կը յայտնէ բոլոր անոնց, որոնք նպաստած են Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման, կ'առաջարկէ ճշդել ցեղասպանութեան յիշատակման համաեւրոպական օր մը, որով «անգամ մը եւս կ'ընդգծուի աշխարհի բոլոր ժողովուրդներուն եւ բոլոր պետութիւններուն՝ խաղաղ եւ արժանապատիւ ապրելու իրաւունքը:

Ասիկա երրորդ անգամն է, որ Եւրոպական խորհրդարանը կը ճանչնայ Հայոց ցեղասպանութիւնը: Նշեալ խորհրդարանը Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման բանաձեւեր որդեգրած է 18 յունիս 1987-ին եւ 28 սեպտեմբեր 2005¬ին:

Չիլիի Խորհրդարանի Ներկայացուցիչներու Տունը Ճանչցաւ Հայոց Ցեղասպանութիւնը

Չիլիի խորհրդարանի Ներկայացուցիչներու տան կայքը կը հաղորդէ, որ Ներկայացուցիչներու տունը երեքշաբթի օր 77 թեր, 1 դէմ եւ 3 ձեռնպահ ձայնով որդեգրած է Հայոց ցեղասպանութիւնը ճանչցող բանաձեւ մը:

Յիշեցնենք, որ Չիլիի Ծերակոյտը 5 յունիս 2007-ին միաձայնութեամբ ճանչցած էր Հայոց ցեղասպանութիւնը եւ կոչ ուղղած իր կառավարութեան աջակցելու ՄԱԿ-ի ենթայանձնախումբի 1985-ի որդեգրած զեկուցումին, որուն միջոցով կը նախատեսուի մարդկութեան դէմ այս յանցագործութիւնը պատշաճօրէն նկարագրել իբրեւ ցեղասպանութեան յստակ օրինակ:

Միացեալ Նահանգներու Արտաքին Գործոց Նախարարութիւնը Կոչ Կ՛ուղղէ՝ «Հայերու Ջարդերու» «Ամբողջական, Անկեղծ Ու Արդար» Ճանաչման

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Մերի Հարֆ կոչ ուղղեց՝ «հայերու ջարդերը» ճանչնալու «ամբողջական եւ անկեղծ կերպով»՝ նշելով. «Միացեալ Նահանգներու նախագահն ու վարչակազմի այլ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ յաճախ հաստատած են, որ Օսմանեան կայսրութեան վերջալոյսին 1,5 միլիոն հայերու ջարդը կամ

զանոնք դէպի մահ առաջնորդելը պատմական փաստ մըն է եւ այդ առնչութեամբ ցաւ յայտնած են»:

«Այդ փաստին ամբողջական, անկեղծ եւ արդար ճանաչումը կը բխի մեր, Թուրքիոյ, Հայաստանի եւ Ամերիկայի շահերէն», ըսաւ Հարֆ՝ աւելցնելով. «Երկիրները աւելի հզօր կը դառնան եւ յառաջդիմութիւն կ՛արձանագրեն, երբ կը ճանչնան եւ իրենց անցեալի ցաւալի տարրերը նկատի կ՛ունենան»: «Այդպիսի փոփոխութիւններ տարբեր եւ աւելի հանդուրժողական ապագայ մը կառուցելու համար հիմնական քայլեր են», նշեց ան:

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը մերժեց «ցեղասպանութիւն» եզրը օգտագործել:

Վարչապետ Աբրահամեան Տեսակցեցաւ Դեսպան Միլզի Հետ

Վարչապետ Յովիկ Աբրահամեան Չորեքշաբթի օր ընդունած է Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Ռիչըրտ Միլզը:

Հանդիպման ներկայ եղած է նաեւ Միացեալ Նահանգներու Միջազգային բարգաւաճման գործակալութեան հայաստանեան գրասենեակի ղեկավար Քարեն Հիլիարտ:

Դեսպան Միլզ, կարեւոր նկատելով Հայաստանի հետ փոխադարձ գործակցութեան խորացումը, նշած է, որ Միացեալ Նահանգներ պիտի շարունակեն գիւղատնտեսութեան, ուժանիթի, զբօսաշրջութեան մարզերու, ենթակառոյցներու զարգացման, ինչպէս նաեւ քաղաքացիական հասարակութեան եւ ժողովրդավարական արժէքներու զարգացման ուղղուած միացեալ ծրագիրներու իրականացումը:

Միաժամանակ դեսպանը նշած է, որ պայմանաւորուած միջազգային տարբեր հիմնախնդիրներով՝ Միացեալ Նահանգներու կառավարութիւնը որոշում տուած է կրճատել աշխարհի տարբեր երկիրներու, որոնց շարքին՝ եւրոպական պետութիւններու եւ Հայաստանի մէջ իրականացուող որոշ ծրագիրներու ֆինանսաւորումը: Ռիչըրտ Միլզ ընդգծած է, որ ատիկա ոչ մէկ ձեւով պայմանաւորուած է միացեալ ծրագիրներու արդիւնաւէտութեամբ կամ հայ-ամերիկեան ամուր յարաբերութիւններով, որոնք կը գտնուին բարձր մակարդակի վրայ: Այս մասին նշուած է Հայաստանի կառավարութեան լրատու ծառայութեան հրապարակած հաղորդագրութեան մէջ:

Համաշխարհային Բ. Պատերազմի Վեթերանները Ծիծեռնակաբերդ Այցելեցին

Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակի յիշատակման ձեռնարկներու ծիրին մէջ Համաշխարհային Բ. պատերազմի վեթերաններու խորհուրդի, Հայաստանի Հանրապետութեան պաշտպանութեան նախարարութեան եւ Երեւանի քաղաքապետարանի համագործակցութեամբ, շուրջ 50 վեթերաններ նախանցեալ օր այցելած են Ծիծեռնակաբերդի յուշահամալիր եւ յարգանքի տուրք մատուցած Հայոց ցեղասպանութեան զոհերու յիշատակին, կը տեղեկացնէ Երեւանի քաղաքապետարանի կայքը:

Էրտողան Կը Դատապարտէ Եւ Կը Զգուշացնէ Պապը

«Ակօս» կը հաղորդէ, որ Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան անդրադարձած է Հռոմի պապի՝ Հայոց ցեղասպանութեան վերաբերեալ յայտարարութեան եւ յոյս յայտնած ու զգուշացուցած, որ «այլեւս այդպիսի ձեւով չսխալի»:

Էրտողան յիշեցուցած է Ֆրանչիսկոս պապի՝ Անգարա կատարած այցելութիւնն ու ըսած. «Մեր հանդիպումին ընթացքին ես բոլորովին այլ քաղաքական գործիչ տեսած էի: Հոգեւորական չեմ ըսեր՝ քաղաքական գործիչ տեսած էի: Սակայն այդ յայտարարութենէն ետք թէ՛ քաղաքական, թէ՛ կրօնական առումով բոլորովին այլ մտածելակերպով մարդ տեսանք», ըսած է ան:

Էրտողան դարձեալ պնդած է, թէ իրենց արխիւները բաց են, եւ Հայաստանին կոչ ուղղած է բանալու իր արխիւները՝ նշելով, որ իրենք պատրաստ են բանալու նոյնիսկ զինուորական արխիւները: «Սակայն եթէ ատիկա պիտի չընէք, միայն քաղաքական լոպիներով, հայկական սփիւռքի միջոցով Թուրքիոյ դէմ պիտի գործէք, մենք պիտի չարտօնենք, որ պատմական դէպքերը մեր երկրին դէմ գործելու արշաւի վերածէք», ըսած է ան:

Ան նշած է, որ պատմաբաններու գործը քաղաքական գործիչները, կրօնական գործիչները պէտք չէ ընեն: «Ես կը կրկնեմ պատմաբաններու յանձնախումբ ստեղծելու կոչը՝ նշելով, որ մեր արխիւները մինչեւ վերջ բաց են: Պապը, հաւանաբար, այլեւս չսխալի: Ձինք կը դատապարտեմ եւ կը զգուշացնեմ», ըսած է Էրտողան:

«ԹԷ.ՌԷ.ԹԷ. Հապեր» կը հաղորդէ, որ Էրտողան ըսած է. «Հայաստանին եւ անոնց առջեւ դռները բացած երկիրներու խորհրդարաններուն կը դիմեմ. երկրիս քաղաքացիութիւնը ունեցող ու չունեցող շուրջ 100 հազար հայ կայ, իրենց երկիրներուն մէջ քանի՞ հատ կան: Մեր երկրին մէջ հայերու նկատմամբ որեւէ վատ վերաբերմունք, այլ քաղաքացիներու նկատմամբ բացասական վերաբերմունք եղա՞ծ է», ըսած է Էրտողան՝ պնդելով, թէ շատ հայեր «իրենց երկրէն փախչելով Թուրքիա կու գան, եւ Թուրքիան զանոնք կը հիւրընկալէ»:

«Մենք կրնանք զանոնք արտաքսել, սակայն չենք ըներ: Անոնք տակաւին մեր երկրին մէջ կը հիւրընկալուին: Այդպիսի վերաբերմունք ցոյց տուող երկրի դէմ այդպիսի կեցուածք որդեգրելը անհասկնալի է», ըսած է Էրտողան: Ան յիշեցուցած է Վանայ լիճի Աղթամար կղզիի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ վերակառուցման մասին ու նշած, որ այնտեղ պատարագ կը մատուցուի:

Անդրադառնալով Եւրոպական խորհրդարանին մէջ Հայոց ցեղասպանութեան վերաբերեալ Չորեքշաբթի օր քուէարկութեան դրուած բանաձեւին՝ Էրտողան նշած է, որ Թուրքիան իրեն ուղղուած մեղադրանքները պիտի չընդունի եւ յայտարարած է, որ եթէ նոյնիսկ բանաձեւը որդեգրուի, ատիկա Թուրքիոյ համար որեւէ արժէք պիտի չունենայ: Ըստ անոր, այդ որոշումը «մէկ ականջէն պիտի մտնէ, միւսէն՝ պիտի ելլէ»:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Ֆրիտյոֆ Նանսէն

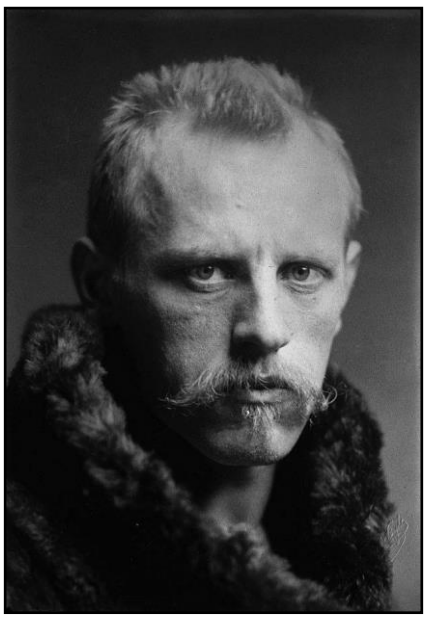

Նորվեկացի հետախոյզ, գիտնական, դիւանագէտ եւ ականաւոր հումանիստ: Ազգերու Լիկային մէջ իր տարած աշխատանքին համար պարգեւատրուած է խաղաղութեան Նոպելեան մրցանակով: Պաշտպանած է հայ ժողովուրդին ոտնահարուած իրաւունքները, հայ գաղթականներուն յատկացուցած է Նանսէնեան անձնագրեր:

Ֆրիտյոֆ Նանսէնը ծնած է Օսլոյի մօտ գտնուող Ատորֆոռնի մէջ, 1861 թուականին: Երիտասարդ տարիքին եղած է հիանալի չմշկող, լողորդ, դահուկորդ եւ նկարիչ: Արդէն քսան տարեկանին մասնակցած է ճանապարհորդութեան հիւսիսային սառուցեալ ովկիանոսին վրայ: 1883-ին կ՚աւարտէ Քրիստիանա համալսարանը եւ կը նշանակուի խնամակալ Բերգէնի կենդանաբանութեան թանգարանին մէջ: 1888-ին կը ստանայ գիտութիւններու թեկնածուի կոչում: Նոյն թուականին դահուկներով կ՚անցնի Գրենլանտիայի ամբողջ սառոյցէ բարձրավանդակը: 1905-ին կը նշանակուի Մեծ Բրիտանիայի մէջ Նորվեկիայի դեսպան:

Առաջին աշխարհամարտէն ետք, իբրեւ Ազգերու Լիկայի կոմիսար, Նանսէնը զբաղած է ռազմագերիները հայրենիք վերադարձնելու եւ գաղթականներու խնդիրներով: Նանսէնի հասարակական գործունէութեան մէջ կարեւոր տեղ կը գրաւէ հայանպաստ աշխատանքը, ջանքերը հայ դատի արդարացի լուծման եւ հայ գաղթականներու դրութեան բարելաւման գործը: Ան խստագոյնս դատապարտած է սուլթան Ապտիւլ համիտի եւ երիտթուրքերու կազմակերպած հայերու ցեղասպանութիւնը: Նանսէնի շնորհիւ բազմահազար հայ փախստականներ կը ստանան « Նանսէնեան » անձնագրեր, որ մասամբ կը թեթեւցնէ անոնց դրութիւնը: Առաջարկած է պայմաններ ստեղծել հայ գաղթականներուն Խորհրդային Հայաստան հայրենադարձնելու համար: Գլխաւորած է հայրենադարձութեան յանձնաժողովը (1925-1929)Թ.: Այդ նպատակով Նանսէնը իր յանձնաժողովով 1925-ին կը ժամանէ Երեւան: Կը վերադառնայ Ժընեւ՝ Ազգերու Լիկային կը ներկայացնէ զեկուցագիր, ըստ որուն՝ օգնութիւն ցուցաբերելու պարագային Հայաստան կարելի պիտի ըլլար տեղափոխել եւ տեղաւորել 25-30 հազար գաղթական: Տեսնելով, որ Ազգերու Լիկան կը դանդաղի, Նանսէն իր միջոցներով կը հայթայթէ անհրաժեշտ գումարները եւ կը կազմակերպէ եօթ հազար հայ գաղթականներու հայրենադարձութեան գործը:

Նանսէնի բազմաթիւ յօդուածներ, զեկոյցներ, ելոյթներ նուիրուած են հայ ժողովուրդի պատմութեանն ու Հայաստանին: «…Չարիքն ու բռնութիւնները չեն կրցած ընկճել հայ ժողովուրդին: Ամէն անգամ որեւէ տեղէն ծագած լոյսի նշոյլն անգամ սնած է ազատութեան անոր երազանքը…»: «…Հայ ժողովուրդը հոգատարութեամբ պահպանելով իր հին ու ինքնատիպ մշակոյթը՝ յաջողութեամբ զարգացուցած է այն՝ անոր տալով չտեսնուած փայլք…»: 1927-ին նորվեկերէն կը հրատարակուի անոր «Հայաստանի մէջ» ծաւալուն գիրքը, որը կը թարգմանուի անգլերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով, իսկ՝ « Հայաստանը եւ Մերձաւոր արեւելքը», « Խաբուած Ժողովուրդ» գերմաներէնով: Մարդասիրական գործունէութեան համար 1922-ին Նանսէնին կը շնորհուի Նոպելեան մրցանակ: 1938-ին անոր՝ Գաղթականներու Միջազգային Գրասենեակը

նոյնպէս կ'արժանանայ Նոպելեան մրցանակի՝ « Նանսէնեան Անձնագրերու» ստեղծման համար: 1954-ին ՄԱԿ-ի փախստականներու գծով կոմիսարիատը կը սահմանէ Նանսէնի Մրցանակ:

Նորվեկիացի նշանաւոր բեւեռախոյզ, մեծ մարդասէր, «Խաղաղութեան Նոպելեան մրցանակի» դափնեկիր Ֆրիտյոֆ Նանսէնի պայքարը յանուն մարդու իրաւունքներու եւ մարդկային արժանապատուութեան, ստեղծեց նոր չափանիշներ միջազգային քաղաքականութեան մէջ: Ֆ. Նանսէնի հայանպաստ գործունէութիւնը մեծ դեր ու նշանակութիւն ունեցաւ: Նանսէնի մասին նկարահանուած է «Աշխարհի խիղճը» 2009 թ. Ֆիլմը: Երեւանի մէջ կը գործէ «Ֆրիտյոֆ Նանսէնի հիմնադրամը» եւ մանկատուն մը: Նանսէնի անունով կոչուած են փողոցներ եւ դպրոցներ Երեւանի, Դիլիջանի, Արմաւիրի, Սպիտակի եւ Ստեփանաւանի մէջ: Նանսէնը կը մահանայ 13 Մայիս, 1930-ին Նորվեկիոյ մէջ: Անոր համեստ շիրմաքարը կը հանգչի իր առանձնատան բակին մէջ, իսկ յուշաքարը Ծիծեռնակաբերդի Յիշատակի պատին վրայ: Յուշաքարին գրուած է. «Ֆրիտյոֆ Նանսէն 1861-1930 »:

Պատրաստեց Քուէյթի Ազգային Վարժարանի
տնօրէն Մանուկ Մանուկեան

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ
ՔՈՒԷՅԹԻ ԹԵՄԻՆ

P.O.BOX 8157, Salmiyeh 22052 – KUWAIT – Tel:25614392,
email:prelacy@armenianprelacykw.org

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՆ

Ի գիտութիւն մեր սիրեցեալ ժողովուրդին, կը տեղեկացնենք թէ Հայոց Ցեղասպանութեան 100 ամեակին առթիւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետը Լուսաւորչեան սրբալոյս միւռոն պիտի օրհնէ Շաբաթ, 18 Յուլիս 2015ին, Պիքֆայիայի Սուրբ Աստուածածին վանքի Նահատակաց հրապարակի յուշարձանին դիմաց:

Առ այդ կու գանք տեղեկացնել, որ Քուէյթի Ազգային Վարչութիւնը, 17-20 Յուլիս 2015ին, պիտի կազմակերպէ ուխտագնացութիւն մը դէպի Լիբանան, ներկայ գտնուելու Միւռոնօրհնէքի հոգեպարար արարողութեան, ինչպէս նաեւ այցելելու շարք մը տեսարժան վայրեր:

Ուխտագնացութեան մասնակցելու համար դիմել՝

Պրն. Ռաֆֆի Յովսէփեանին 96616667
Պրն. Թովմաս Ուզաթմաճեանին 66552695
Պրն. Զարեհ Յակոբեանին 50832320

Քուէյթ, 17 Ապրիլ 2015 **Դիւան Ազգային Առաջնորդարան**

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Ապահովութեան Խորհուրդը Որդեգրեց Եմէնի Շուրջ Ծոցի Երկիրներուն Ներկայացուցած Բանաձեւը

ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդը 14 թեր եւ 1 ձեռնպահ քուէներով որդեգրեց Եմէնի շուրջ Ծոցի արաբական երկիրներուն ներկայացուցած բանաձեւը, որ որդեգրուած է ՄԱԿ-ի ուխտի 7-րդ յօդուածին տրամադրութեան տակ եւ կ՛արգիլէ Եմէնի մէջ հուսիներու Անսարուլլահ շարժումին եւ նախկին նախագահ Ալի Ապտալլա Սալեհի ուժերուն զէնքի մատակարարումը:

Ռուսիա ձեռնպահ մնաց՝ առարկելով, որ իր առաջարկները նկատի չեն առնուած:

Կալիփոլիի Տօնակատարութեան Ներկայ Գտնուելիք Ռուսական Պատուիրակութիւնը Պիտի Գլխաւորէ Տումայի Նախագահը

«Ինթըրֆաքս» կը հաղորդէ, որ Տումայի նախագահ Սերկէյ Նարիշքին հաղորդած է, որ յաջորդ շաբաթ պիտի այցելէ Պոլիս: «Յաջորդ շաբաթ բախտ պիտի ունենամ ըլլալու Թուրքիոյ մէջ՝ Պոլսոյ մէջ մասնակցելու համար Տարտանելի գործողութեան 100-ամեակի տօնակատարութեան», ըսած է Նարիշքին՝ ընդունելով Թուրքիոյ խորհրդարանի նախագահ Ճեմիլ Չիչեքը:

Տումայի նախագահ Նարիշքին ռուս խորհրդարանականներուն համար խորհրդանշական եւ արժէքաւոր նկատած է այն, որ Չիչեք Ռուսիա այցելութեան սկսած է Անյայտ զինուորի գերեզմանին ծաղիկներ դնելով, եւ այդ այցելութիւնը տեղի կ՛ունենայ Հայրենական մեծ պատերազմին մէջ տարած յաղթանակի 70-ամեակի նախաշեմին:

Տումայի նախագահը վստահութիւն յայտնած է, որ Չիչէքի այցելութիւնը նոր ազդակ պիտի հաղորդէ միջխորհրդարանական կապերուն եւ ռուս-թրքական համագործակցութեան:

www.aztagdaily.com

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

«Սիփան-Կոմիտաս» Երգչախումբին Առաջին Ելոյթը

Մարտ 14-ին, Փարիզի հարաւարեւմտեան արուարձաններէն՝ Սեւրի Սեն Ռոմեն եկեղեցւոյ մէջ ելոյթ ունեցաւ ութսունամեայ վարկ ունեցող «Սիփան-Կոմիտաս» երգչախումբը, մօտ 70 անդամներով, խմբավարութեամբ Հայկ Սարգիսեանի: Երգահանդէսը նուիրուած էր Ցեղասպանութեան 100-ամեակին:

Խումբի անդամ եւ նախագահ Գաբրիէլ Քեփեքլեան իր բացման խօսքին մէջ նշեց, թէ 100 տարի առաջ՝ Ապրիլ 24-ին, երբ թրքական կառավարութիւնը ձերբակալեց հայ մտաւորականները, անոնց մէջ կը գտնուէր համբաւաւոր երաժշտագէտ Կոմիտաս վարդապետը, որ հազուագիւտ փրկուողներէն եղաւ, սակայն հետագային հոգեկան խանգարումի պատճառով Փարիզ փոխադրուեցաւ, ուր մահացաւ 1935-ին:

Այդ թուականէն տասը տարի վերջ, իր սաներէն մին՝ Նշան Սերգոյեան, կրկին Փարիզի մէջ հոգեւոր երգերու խումբ մը հիմնելով՝ զայն կոչեց «Կոմիտաս», եւ «Սիփան» անունով այլ երգչախումբի մը միացումով ծնունդ առաւ «Սիփան-Կոմիտաս»-ը:

Երգահանդէսին առաջին բաժինը նուիրուած էր Կոմիտասի ստեղծագործութիւններուն: Երկրորդ մասով ներկայացուեցաւ տոհմիկ եւ հայրենասիրական երգերու փունջ մը:

Հայաստանի Սփիւռքի Նախարարութեան «Հայ Համայնքներու Կրթամշակութային Հիմնահարցերու Լուծման Աջակցութիւն» Ծրագիրի Շրջագիծին Մէջ Վերապատրաստուեցաւ Լոնտոնի Հայկական Դպրոցներո ւ 39Ուսուցիչ

Հայաստանի սփիւռքի նախարարութեան «Հայ համայնքներու կրթամշակութային հիմնահարցերու լուծման աջակցութիւն» 2014-2015 ծրագիրի շրջագիծին մէջ 13-22 մարտին Լոնտոնի Գէորգ Թահթայեան կիրակնօրեայ եւ Հայկական շաբաթօրեայ դպրոցներուն մէջ տեղի ունեցաւ վերապատրաստման դասընթացք՝ կատարողութեամբ հայերէնի ուսուցչուհի

Աստղիկ Բալայեանի:

Վերապատրաստման դասընթացքներուն իրենց մասնակցութիւնը բերին 39 ուսուցիչներ եւ կրթական յանձնախումբերու ներկայացուցիչներ: Դասընթացքներուն նպատակն էր աշակերտներու գրաճանաչութեան գործին արդիւնաւէտ կազմակերպման, կարդալու կարողութեան զարգացման ժանանակակից մօտեցումներուն, խօսքի զարգացման աշխատանքներու, ինչպէս նաեւ գրաւոր խօսքի կատարելագործման արդիւնաւէտ միջոցներու առանձնայատկութիւններուն:

Աստղիկ Բալայեան ծանօթացաւ դպրոցներու առօրեային, մասնակցեցաւ ուսումնական աշխատանքներուն, եւ զրուցեց աշակերտներուն եւ անոնց ծնողներուն հետ:

Ան դպրոցներուն յանձնեց Հայաստանի սփիւռքի նախարարութեան նուէրները եւ կոչ ուղղեց աւելի գործօն մասնակցութիւն բերելու հայրենիք-սփիւռք կապերու մօտեցման եւ հայրենիքը ճանչնալու առումով կազմակերպուած ծրագիրներուն եւ ձեռնարկներուն:

Ան հաստատեց, որ Լոնտոնի հայկական դպրոցներու հիմնական դժուարութիւնները կապուած են ուսումնական սեփական տարածքի բացակայութեան հետ. ուսուցիչները ստիպուած են իւրաքանչիւր ուսումնական օր իրենց ուսումնական նիւթերը տեղափոխել մէկ հաստատութենէն միւսը: Նկատելի են նաեւ աշակերտներու թիւի պակասը, որովհետեւ ընտանիքներուն մէջ հետզհետէ կը նուազի հայերէնի նկատմամբ հետաքրքրութիւնը:

Գ. Թահթայեան կիրակնօրեայ դպրոցի տնօրէն Ռուզաննա Թաթուլեան եւ Հայկական շաբաթօրեայ դպրոցի տնօրէն Ռամելա Ղազարեան շնորհակալական նամակ յղեցին Հայաստանի սփիւռքի նախարարութեան՝ ուսուցիչներու վերապատրաստման ծրագիրի կազմակերպման համար, նշելով, որ Ա. Բալայեանը ուսուցիչներուն փոխանցեց անհրաժեշտ վերապատրաստման նիւթեր եւ իր աշխատանքով մեծ խանդավառութեամբ համակեց ուսուցիչներն ու աշակերտները:

Տնօրէնները նաեւ յոյս յայտնեցին, որ նման ծրագիրներ ունենան շարունակական բնոյթ:

Ցեղասպանութեան 100-Ամեակի Առաջին Գեղարուեստական Ելոյթը

Հովանաւորութեամբ Աւստրալիոյ թեմի առաջնորդ Հայկազուն եպս. Նաճարեանի, կազմակերպութեամբ Հարիւրամեակի ոգեկոչման պատմամշակութային յանձնախումբին, 14 մարտին, Չացուուտի Քոնքորսի համոյթներու սրահին մէջ, ներկայութեամբ շուրջ 600 հայ հանդիսատեսներու տեղի ունեցաւ պատմամշակութային գեղարուեստական երեկոյ՝ նուիրուած՝ Հայոց ցեղասպանութեան հարիւրամեակին, նիւթ ունենալով Հայոց պատմութեան վերջին 100 տարիները, ներկայացուած՝ երգով, պարով, ասմունքով, տեսերիզներով, նուագով եւ ընթերցումներով:

Բացման խօսքէն ետք ներկայացուեցաւ փոքր տեսանիւթ՝ մոնկոլ-թաթարական արշաւանքներուն մասին տալով ենթահողը Օսմանեան կայսրութեան հիմնումին եւ Բիւզանդական կայսրութեան քանդումին: Յաջորդաբար կատարուեցան պատմական ներկայացումներ համապատասխան պաստառի վրայ սփռուած տեսանիւթերով Երիտասարդ թուրքերու, հայ ազատագրական պայքարի, Եղեռնի, Հայ դատի միջազգայնացման, Մարդարապատի, առաջին հանրապետութեան հիմնումին, խորհրդային շրջանին, ղարաբաղեան պայքարին, Հայաստանի անկախութեան եւ երրորդ հանրապետութեան ստեղծման եւ սփիւռքի ու հայրենիքի զարգացման ու զօտեպնդման մասին: Ապա ելոյթ ունեցան Սիտնիի մէջ գործող հայկական պարախումբերը, եւ ներկայացուեցան՝ երգեր, ասմունքներ եւ նուագներ:

Թեմի առաջնորդը իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ Ապրիլ 23-ին տեղի ունենալիք 1.5 միլիոն նահատակներու սրբադասման: Ան նկատել տուաւ, որ մեր հողը կորսնցուցած ենք, բայց հաւատք ունինք եւ զայն պայքարի պիտի վերածենք, որովհետեւ մեզի համար պատերազմը չէ վերջացած: Ան հաստատեց, որ իւրաքանչիւր ընտանիք մէկական ամրոց է, եւ եթէ լեզուն, կրօնն ու մշակոյթը պահպանէ, այն ատեն պատերազմը կը շահինք եւ կրնանք գոյատեւել:

Արժանթինի Արտաքին Գործոց Նախկին Նախարար Խորխէ Տայանա Պարգեւատրուեցաւ «Մխիթար Գօշ» Մետալով

Արժանթինի մէջ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման հարցին մէջ ունեցած մեծ ներդրումին համար Արժանթինի արտաքին գործոց նախկին նախարար Խորխէ Տայանա Հայաստանի նախագահի որոշումով պարգեւատրուեցաւ «Մխիթար Գօշ» մետալով:

Մետալը Տայանային յանձնեց Արժանթինի մէջ Հաաստանի դեսպան Ալեքսան Յարութիւնեան: Արժանթինի արտաքին գործոց նախկին նախարարը յայտնեց, որ զգացուած է նման պատիւի համար եւ իր որոշումներուն մէջ եղած է անկեղծ՝ առաջնորդուելով մարդասիրական մղումներով:

Ան նշեց նաեւ, որ իրեն համար շատ կարեւոր է նման պարգեւի արժանանալը Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակի նախօրեակին: Արժանթինի մէջ Հայկական մշակութային կեդրոնի նախագահ Ուկօ Գույումճեան կարեւոր համարեց այն հանգամանքը, որ Տայանա որեւէ ձեւով տեղի չտուաւ թրքական ճնշումներուն դիմաց եւ իր առաքելութիւնը շարունակեց մինչեւ վերջ:

WWW.ARMENIANPRELACYKW.ORG

ԿՆՈՋԱԿԱՆ

Լուիզա Ղամբարեանի Կարծիքով. «Երեխան Սպունգի Նման Է. Ի՛նչ Տաս, Այդ Կ՛ընդունի»

«Երաժշտութիւնը շատ կարեւոր դեր ունի երեխաներու դաստիարակութեան մէջ: Երաժշտութիւնը կ՛օգնէ լիարժէք բացայայտել երեխաներու ընդունակութիւնները, զարգացնել երաժշտական լսողութիւնն ու կշռոյթի զգացողութիւնը»: Ահա այս խօսքերով դերասանուհի Լուիզա Ղամբարեան կը շեշտէ երեխայի մը երաժշտական դաստիարակութեան կարեւորութիւնը՝ «Երեւան նիուզ»-ի հետ հարցազրոյցի մը ընթացքին:

Դերասանուհիին կարծիքով, գիտակից սերունդ ձեւաւորուելու համար անհրաժեշտ պայմաններ պէտք է ստեղծել, իսկ երեխային ընդհանուր ճաշակի ձեւաւորման մէջ ազգային երաժշտութիւնը մեծ դերակատարութիւն ունի: Ղամբարեան կ՛աւելցնէ. «Երեխան մինչեւ որ կարենայ ընկալել եւ սիրել թատրոնը, շարժապատկերի արուեստը եւ արուեստի այլ տեսակները, անոր ընկալողական դաշտին մէջ առաջին տեղը կը գրաւէ երաժշտութիւնը: Շատ կարեւոր է, թէ ի՛նչ կը լսէ երեխան»:

Ապա անձնական փորձառութենէն պատմելով՝ դերասանուհին կը յայտնէ, թէ իր 10 տարեկան աղջնակը օտար երգերու կողքին առանձնայատուկ կերպով կը սիրէ Սայաթ Նովայի երգերը եւ օրական մեծ հաճոյքով կ՛երգէ զանոնք:

Երեխան Պէտք Չէ Հեռանայ Ազգայինէն

Հայրենի դերասանուհիին կարծիքով, մենք կը թերանանք եղած մշակոյթը փոխանցելու առաքելութեան մէջ: Ամէն ինչ կախեալ է աւագ սերունդէն, թէ ան ինչպէս յաջորդ սերունդին պիտի հրամցնէ ունեցած հսկայական ժառանգութիւնը: Ան կ՛աւելցնէ՝ երեխան սպունգի նման է, ի՛նչ տաս այդ կ՛ընդունի: Եթէ անոր հրամցնես վատը, ապազգայինը, թրքականը, երեխան այդ կ՛ընդունի եւ իրեն չափանիշ կը դարձնէ: Իւրաքանչիւր ծնող պէտք է ունենայ մէկ նպատակ՝ ամէն ձեւով երեխան մօտեցնել ազգայինի, կարեւոր է, որ երեխան չհեռանայ ազգայինէն:

Բոյսեր, Զորս Կարելի Է Կրկին Ու Կրկին Աճեցնել

Հազարը

Հազարին աւազոտ, կոթի բաժինը կտրեցէք եւ զայն քանի մը օր 1,5 սմ ջուրի մէջ պահեցէք՝ մինչեւ որ նկատէք, որ նոր տերեւներ կը ծլին: Երբ այդ հանգրուանին հասնի, զայն հողին մէջ փոխադրեցէք եւ շատ չանցած կրկին հազար կ՛ունենաք: Եթէ առաջին քանի մը օրերուն նկատէք, որ ջուրը պակսած է, աւելցուցէք, մինչեւ որ ջուրին բարձրութիւնը միշտ 1,5 սմ ըլլայ:

***

Կարոս

Դժուար է ուզած վայրկեանին կարոս ճարելը, հետեւաբար ձեռքի տակ ունեցէք կարոսի տունկ մը: Սկզբունքը նոյնն է. նախ կոթին բաժինը քանի մը օր ջուրի մէջ պահեցէք, եւ երբ նկատէք, որ նոր տերեւներ կը ծլին, զայն հողին մէջ ցանեցէք:

***

Ռեհան

Ռեհանը նոյնպէս շատ փնտռուած կանաչեղէն մըն է եւ կ՛արժէ զայն ձեռքի տակ ունենալ:

Ռեհանի քանի մը ցօղիկ բաժակ մը ջուրի մէջ դրէք եւ զետեղեցէք արեւոտ անկիւն մը, քանի մը օրէն ցօղունները արմատ կ՛արձակեն. այդ հանգրուանին՝ զանոնք փոխադրեցէք հողով լեցուն փոքրիկ թաղարի մը մէջ:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Սիրելիներ,

Այսու ձեր ազնիւ ուշադրութեան կը յանձնենք, որ Սրբոց Վարդանանց Եկեղեցւոյ տարածքէն եւ Ազգային Առաջնորդարանէն ներս գրական հրատարակութիւններու ցրումն ու վաճառքը՝ գիրք, թերթ եւ այլն, կարելի է իրականացնել միայն Ազգային Վարչութեան համաձայնութեամբ:

Վստահելով ձեր հասկացողութեան եւ գործակցութեան՝ կը մաղթենք ձեզ յարատեւ յաջողութիւն:

Ի դիմաց՝
Քուէյթի Ազգային Վարչութիւն

ՅԱՅԱՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հովանաւորութեամբ՝
Թեմիս Բարեջան Առաջնորդ

Գերպ. Տ. Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպուլեանի

Նախաձեռնութեամբ՝
100 Ամեակի Քուէյթի Կեդրոնական Մարմնի

ՀԱՅՈՑ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 100-րդ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ

նուիրուած Հեռնարկներ

կազմակերպութեամբ՝
Հ.Յ.Դ. Ք.Ք.Երիտասարդական եւ Հ.Դ. Պատանեկան միութիւններուն

«Հսկում»

Տեղի կ'ունենայ Հինգշաբթի, 23 Ապրիլ 2015-ին, երեկոյեան ժամը 7:30-ին, Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ:

Սուրբ եւ Անմահ Պատարագ
Եւ
Հոգեհանգիստ

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 24 Ապրիլ 2015ին, առաւօտեան ժամը 11:30-ին, Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ:
Կը պատարագէ
Թեմիս Բարեջան Առաջնորդ՝

Գերպ. Տ. Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպուլեան

Կազմակերպութեամբ՝
100 Ամեակի Քուէյթի Կեդրոնական Մարմնի

«Ոգեկոչման Երեկոյ»

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ,24 Ապրիլ 2015-ին, երեկոյեան ժամը 8:30-ին, Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ:

<< Ով էլ որ զարկի , ինչքան էլ զարկեն
Հայերն ապրել են , ապրում են , կ'ապրեն:>>
Յ. Շիրազ
Հայոց Յեղասպանութեան 100 –Ամեակի Նուիրուած
Գեղարուեստական Երեկոյ
Հովանաւորութեամբ՝
Թեմիս Բարեջան Առաջնորդ
Գերպ. Տ. Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպուլեանի
Կազմակերպութեամբ՝
ՀՕՄ- ՔՄՄ-ի վարչութեան
Օրուան բանախօս՝
Ընկ. Մարալ Համպոյեան
Ելոյթ կ'ունենան <<Շաքէ Պարախումբ>>ի
Աւագ եւ Կրտսեր խումբերը
Ղեկավարութեամբ՝ Հայրենի պարուսոյց
Տիկ. Աննա Շմաւոնեանի
Մասնակցութեամբ՝
Հայրենիքէն հրաւիրուած տաղանդաւոր երգիչ
Էտկար Խաչատրեանի եւ Աշուղ Նազելիի
Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 1 Մայիս 2015-ին, երեկոյեան
ժամը 7:00-ին,
(Ալ Մանկաֆ)-ի Անգլիական Cambridge school-ի սրահէն ներս:
Տոմսերը ապահովելու համար դիմել հետեւեալ ընկերուհիներուն
Ընկ. Մակի Թադոյեան--------66172300
Ընկ. Անժելլա Սարգիսեան---97221156
Ընկ. Սիւզան Քէօշկէրեան---66607512